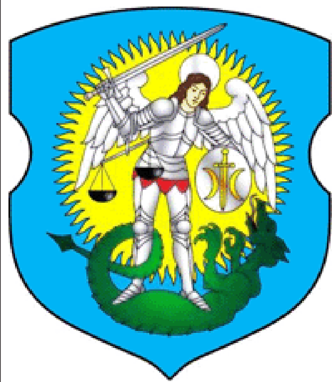

НЕЗАЛЕЖНАЯ ГАЗЕТА ШУМІЛІНШЧЫНЫ

СЬВІТАНАК

Беларусь, твой народ дачакаецца Залацістага, яснага дня! М. Багдановіч.

№8 (280) ТРАВЕНЬ 2020 ГОД

COVID-19

ПІК ЯШЧЭ НЕ ПРОЙДЗЕНЫ

Сітуацыя з каранавірусам у Шуміліне: колькасць хворых на COVID-19 вырасла з 30 да 76 чалавек.

Паводле паведамлення раённага штабу па барацьбе і абароне насельніцтва ад інфекцыі, усяго ў Шумілінскім раёне было выяўлена 76 пацыентаў з дыягназам COVID-19.

Пакуль што на сённяшні дзень сітуацыя больш-менш стабілізіравалася. Зменшылася колькасць пацыентаў з выяўленым каранавірусам і іх кантактаў На раніцу 11 траўня ў Шумілінскай раённай бальніцы застаецца 23 хворых. 53 пацыенты паправіліся і былі выпісаныя з раённага шпіталя. На самаізаляцыі на даму знаходзяцца 9 чалавек – такія лічбы прыявяла мясцовая раёнка "Герой працы" ў нумары 36 ад 12 траўня. Усе захварэўшыя пераносяць інфекцыю ў лёгкай форме або сярэдняй цяжкасці. Пра колькасць захварэўшых на пнеўманію – не паведамляецца.

Перадусім, амаль месяц таму, паводле намесніцы Шумілінскага райвыканкама Ірыны Шалахавай, дадзеных на 16 красавіка, у стацыянары знаходзіліся каля 50 чалавек. З іх 30 пацыентаў было са станоўчым вынікам на COVID-19. З іх 14 чалавек – з пнеўманіямі. Людзі, якія кантактавалі з інфіцыраванымі, – знаходзіліся дома на самаізаляцыі. Каля 100 жыхароў раёна – мелі кантакты першага ўзроўню, і крыху больш за 100 чалавек – другога ўзроўню.

Падобна на тое, што мясцовыя ўлады праяўляюць нейкі звышканфармізм і надзвычайную гнуткасць перад кіраўнікамі прэзыдэнскай вертыкалі і самога Лукашэнкі. І не першы раз заўважана, што занадта старанна яны хаваюць інфармацыю ад шырокіх колаў грамадскасці і насельніцтва. Па інерцыі з савецкіх часоў прызвычаіліся трубіць на ўсе лады аб сваіх міфічных поспехах. Дагэтуль так і не размесцілі на сайце Шумілінскага райвыканкама зводку аб штодзённым стане па выніках пандэміі COVID-19, у адрозненні ад суседніх раёнаў. Хто і што канкрэтна перашкаджае гэта зрабіць, каб не трымаць нашых людзей у цёмнаце, каб па раёну не паўзлі трывожныя чуткі ды плёткі?

Тым болей, агульная сітуацыя такая, што супакойвацца ўсім яшчэ рана. Рэальнасць сітуацыі палягае ў тым, што нават ва ўмовах станоўчай дынамікі медыкі асабліва папярэджваюць аб неабходнасці строгага захоўвання сацыяльнага дыстанцавання, то бок карантына. Трэба па-ранейшаму насіць маскі і пальчаткі у месцах масавага знаходжання людзей, у грамадскім транспарце. Таксама рэкамендуецца абавязковая апрацоўка рук і паверхняў антысэптыкамі. І галоўнае, не трэба наведваць мерапрыемствы з масавым удзелам людзей. Толькі захаванне мер перасцярогі да поўнага спынення пандэміі дазволіць пазбегнуць новых усплёскаў асабліва небяспечнай інфекцыі, якой з'яўляецца COVID-19.

Алесь Шумскі

ПАРТАЛ ТВАЙГО ГОРАДА: HTTP://SHUMILINA.BY

РЫНАК ПРАЦЫ

ВАКАНСІІ І ЗАРОБАК

Найбольшая зарплата на вольнай вакансіі ў Шумілінскім раёне – ад 1 550 рублёў.

На пачатак траўня ў Агульнарэспубліканскай базе вакансій па нашаму раёну сярод абноўленых прапаноў налічваецца 72 свабодныя рабочыя месцы.

Прынамсі, па стану на сёння 13 траўня была зноў падцверджана патрэба ў чатырох загадчыках з сярэднеспецыяльнай адукацыяй для Шумілінскай раённай бальніцы. Гэтыя вакансіі застаюцца адкрытымі ўжо з месяц з заробкам ад 620 рублёў. Увогуле, не адзін месяц райбальніца яшчэ з мінулага года шукае на пасады дактароў і малодшы медыцынскі персанал.

З улікам загадчыкаў сюды патрабуецца 11 спецыялістаў. Цяпер запрашаюцца на працу тры дактары з вышэйшай адукацыяй (заробак ад 800 да 1100 рублёў) і адзін з сярэднеспецыяльнай ад 800 рублёў.

Маецца свабодная вакансія медыцынскай сястры, заробак ад 410 рублёў, акушэркі са стаўкай ад 400 рублёў і санітаркі (0,5 стаўкі ад 188 рублёў.)

У мясцовае будаўнічае прадпрыемства патрабуюцца прадстаўнікі рабочых прафесій. Так, дзяржаўнае прадпрыемства Шумілінскае ПМК-70 возьме на работу трактарыста, якому абяцаюць заробак ад 600 рублёў, машыніста бульдозера ад 900 рублёў, машыніста экскаватара ад 900 руб., машыніста аўтавышкі і аўтагідрапад'ёмніка, таксама ад 900 рублёў. Яшчэ тут патрэбны два вадзіцелі аўтамабіля ад 650 да 700 рублёў і энергетык з сярэднеспецыяльнай адукацыяй ад 730 рублёў.

Сельская гаспадарка мае вакансіі ў галіне жывёлагадоўлі. Гаспадарка "Сіроцінскі" запрашае на пасаду галоўнага ветэрынарнага ўрача з вышэйшай адукацыяй ад 550 рублёў, галоўны ветэрынарны ўрач неабходны "Шумілінскаму Райаграсервісу" ад 600 рублёў. Галоўны эканаміст з вышэйшай адукацыяй патрэбен у "Ляжнях" ад 500 рублёў, бухгалтар з сярэднеспецыяльнай адукацыяй ад 400 рублёў, яшчэ аднаго галоўнага эканаміста не хапае ў СФГ "Крыніца" Юрыя Сямёнава. У СФГ таксама чакаюць вадзіцеля аўтамабіля ад 450 рублёў і аператара машыннага даення ад 600 рублёў У "Лаўжанскае" патрабуецца заатэхнік-селекцыянер з вышэйшай адукацыяй ад 800 рублёў, маецца пасада заатэхніка-селекцыянера і ў "Мішневічах" ад 500 рублёў і ветэрынарнага фельчара з вышэйшай адукацыяй ад 500 рублёў.

І гэта яшчэ не ўсё – у "Мішневічы" патрэбны намеснік кіраўніка па ідэалагічнай рабоце ад 750 рублёў, інжынер па ахове працы ад 525 рублёў, загадчык майстэрні ад 415 рублёў. І тры рабочыя: трактарыст-машыніст ад 600 рублёў, аператар машыннага даення ад 550 рублёў і жывёлавод ад 500 рублёў. Варта дадаць, што і ў сельскай гспадаркі ўсе гэтыя вакансіі таксама адкрытыя месяцамі.

У гаспадарку "Лаўжанскае" возьмуць на работу слесара па рамонту і абслугоўванню ад 500 рублёў, трактарыста-машыніста ад 800 рублёў Інжынера-электрыка шукаюць у сельгаспрадпрыемстве "Ульскі" ад 540 рублёў, маецца свабодная пасада галоўнага ветэрынарнага ўрача ад 1 550 рублёў.

Культура. Шумілінскаму аддзелу культуры патрабуюцца навуковы супрацоўнік музея ад 375 рублёў, музычны кіраўнік ад 400 рублёў, культарганізатар ад 375 рублёў, кіраўнік гуртка, клуба ад 375 рублёў.

З усяго відаць, што заробкі ў раёне на свабодных вакансіях самыя сціплыя. Найбольшая зарплата абяцаецца на пасадзе галоўнага ветурача "Ульскі" ад 1550 рублёў і аднаго урача-спецыяліста райбальніцы ад 1100 рублёў. Найменшыя заробкі з работнікаў культуры – ад 375 рублёў.

Алесь Шумскі

ЭКАЛОГІЯ

КУДЫ УТЫЛІЗАВАЦЬ МАСКІ?

Як шумілінцам правільна выкідваць маскі на сметнік. Пра гэта дала рэкамендацыі мясцовага шумілінскі эколаг-актывіст, кіраўнік грамадскай арганізацыі «Экабум» Марыя Кулікова.

У апошні час многа пішуць пра сітуацыю ў краіне падчас пандэміі віруса ковід-19. Аднак артыкулаў пра захоўванне экалагічанага асяроддзя сустракаюцца хіба што лічаныя адзінкі. Кожны дзень мы бачым на вуліцах людзей у масках, а штодня ў краіне выкарыстоўваюцца сотні тысяч масак. Аднаразовых і тых, якія можна выкарыстоўваць паўторна. І калі апошнія мы мыем і носім зноў, то аднаразовыя — толькі аднойчы.

Часта можна назіраць карціну, як, выходзячы з крамы, чалавек адразу здымае маску і выкідвае яе ў сметніцу. Ці правільна гэта? І наогул, як трэба ўтылізаваць маскі, асабліва ў сітуацыі пандэміі, распавяла кіраўнік «Экабума» Марыя Кулікова.

Усё ж такі ў вулічныя сметніцы выкідваць маскі не варта, бо вецер можа іх разнесці. Змываць у каналізацыю іх таксама ні ў якім разе нельга, як і аднаразовыя сурвэткі — гэта ўсё засмечвае сістэмы водаачышчэння. Некаторыя сталі выкідваць іх у кантэйнеры для прастыкавых адыходаў, што таксама няправільна. Аднаразовыя ахоўныя маскі звычайна вырабляюцца з матэрыялаў, якія не перапрацоўваюцца, таму выкідваць іх трэба ў агульнае смецце. Акуратна зняць за завязкі, пакласці ў пакет, і, шчыльна запячатаўшы яго, адправіць у сметніцу.

Улічваючы небяспечную эпідэміялагічную сітуацыю, экаактывісты «Зялёнага партала» рэкамендуюць: калі ёсць магчымасць, перад утылізацыяй апусціць маску ў дэзінфіцыруючы раствор на некалькі хвілін. А гаспадары прыватных дамоў могуць спальваць іх у печы. Толькі збіраць скарыстаныя маскі, каб потым адвезці іх у вёску да бабулі, гараджанам не варта. Утылізаваць маскі трэба адразу ж пасля выкарыстання.

Тым часам кітайскія эколагі ўжо б'юць трывогу: на пляжах і прыродных сцежках выяўлены скапленні медыцынскіх масак.

М. Амбросаў

КУЛЬТУРА

ШУМІЛІНЦЫ ЎЗЯЛІ ПРЫЗЫ

Чарговая перамога юных музыкантаў з Шуміліна. Калі перадусім педагогі Шумілінскай дзіцячай школы мастацтваў адправілі відэаролікі з выступамі сваіх падапечных на конкурс, і вось ён, – поспех! Нашы выхаванцы адразу ж заваявалі Гран-пры IV Міжнароднага арт-фестывалю «Red Stars. Чырвоныя зоркі».

Паводле педагога Шумілінскай ДШМ Алены Скорынавай, гэты онлайн-фэст праводзіўся пад эгідай расійскай Акадэміі культурных і адукацыйных інавацый, якая змяніла фармат конкурсу з вочнага на дыстанцыйны. Менавіта дзякуючы таму, што фестываль праводзіўся завочна, шумілінскія артысты, якія па розным прычынам не заўсёды змаглі удзельнічаць асабіста, цяпер займелі ўнікальную магчымасць. На гэтым конкурсе нашым выхаванцам выпаў

(працяг на стр. 2)

КУЛЬТУРА

(пачатак на стр. 1)
шанец стаць часткай вялікага яркага міжнароднага свята мастацтваў.

Пераможцы атрымалі па два прызы. Гэты акалічнасць тлумачыцца тым, што склад журы фестывалю аказаўся "падвойным" – там прысутнічала як расейская, так і еўрапейская экспертныя групы.

У выніку абое еўрапейскія калегі былі ўражаныя выкананнем фартэпіяннага канцэрта Гайдна 12-гадовай Марыяй Скорынавай. Марыя атрымала аж два Гран-пры ў намінацыі «Інструментальнае выканальніцтва». Болей за тое, наша таленавітая юная піяністка стала стыпендыятам Акадэміі культурных і адукацыйных інавацый. Не забылі і вопытных педагогаў: настаўніца Марыі Скорынавай – Таццяна Гутарава была ўдастоена падзякі акадэміі за прафесіяналізм і вялікі ўклад у развіццё творчага патэнцыялу дзяцей. Расійская Акадэмія таксама адзначыла і іншых настаўнікаў таленавітых шумілінцаў: Вользе і Алене Скорынавым, а таксама Уладзіміру Вушакову (выкладчыку музычнага каледжа) даслалі падзякі за поспехі ў педагагічнай працы і высокія дасягненні іх вучняў.

І гэта яшчэ не ўсё. Прэстыж-ныя міжнародныя ўзнагароды атрымалі юныя цымбалісткі: Стэла Шылава – расійскае журы прысудзіла ёй дыплом першай ступені, еўрапейскае – другой ступені, Дыяна Пушнякова атрымала два першыя месцы і сертыфікат на бясплатнае ўдзел у VI Міжнароднай асамблеі мастацтваў «Калядныя зоркі Крамля», Ганна Рабцава – лаўрэат першай і другой ступеняў. А нядаўні выпускнік Шумілінскай ДШМ, а цяпер навучэнец 4-га курсу Наваполацкага музычнага каледжа баяніст Васіль Скорынаў заваяваў першае і трэцяе месцы.

Алесь Прыбярэжны

ПАМЯЦЬ

ЯК АДЗНАЧАЛІ 9 ТРАЎНЯ

На гэты раз, з прычыны пандэміі, мерапрыемствы на Шуміліншчыне, прымеркаваныя да 75-годдзя Перамогі, прайшлі вельмі абмежавана. Чыноўнікі не сталі арганізоўваць масавыя святкаванні, з такім шырокім размахам, як у ранейшыя гады. З аднаго боку – перашкаджае інфекцыя, а з другога – адсутнасць фінансавых сродкаў.

Таму нешматлікія прадстаўнікі кіраўніцтва раёна, працоўныя калектываў і грамадскіх арганізацый, асобныя жыхары ўсклалі вянкі і кветкі да братэрскіх пахаванняў у Шуміліна.

У вёсцы Дворышча каля абеліска савецкім салдатам таксама ўшанавалі памяць загінулых хвілінай маўчання.

На невялікім мітынгу слова браў старшыня райвыканкама Віктар Гутараў. Кіраўнік раёна адзначыў, што вось ужо 75 гадоў наша краіна Беларусь існуе ў свеце. І сёння ўжо ёсць разуменне таго факта, наколькі гэта важна. Менавіта таму трэба не забываць, што толькі ў Шумілінскім раёне падчас вайны загінула каля 12 тысяч чалавек, якія сваім жыццём заплацілі за Перамогу над фашызмам. І зараз сучаснае пакаленне, мы ўсе разам павінны зрабіць усё магчымае, каб тыя страшныя падзеі не паўтарыліся. Мы, прадстаўнікі старэйшага пакалення, заспелі жывымі салдат-пераможцаў, многае пра вайну даведаліся ад іх. Вельмі важна, перадаць моладзі павагу да подзвігу дзядоў і прадзедаў.

У Шумілінскім раёне пастаянна працягваецца немалая работа па ўвекавечанні памяці загінуўшых. Акрамя таго, кожны год праводзяцца грамадскія мерапрыемствы па падтрыманню парадку на месцах памяці і патрыятычнаму выхаванню моладзі нашага раёна.

На заканчэнне акцыі Віктар Сяргеевіч адзначыў асаблівую важнасць эканамічнай стабільнасці. Таксама падкрэсліў значнасць асабістага ўкладу кожнага з нас без выключэння. Бо гэта робіцца для незалежнасці Беларусі і росквіту раёна ў адзіным цэлым.

Амаль цэлы дзень у мястэчку Шуміліна гучалі песні на ваенную тэматыку, а ў двары гісторыка-краязнаўчага музея была размешчана выстава – «Дзякуй вам за мір і Перамогу».

Алесь Прыбярэжны

ХАРЧАВАННЕ

ЧЫМ СЁЛЕТА КОРМЯЦЬ ТРАКТАРЫСТАЎ?

«Катлеты ідуць за мілую душу»: як вядзецца харчаванне механізатараў у Шумілінскім раёне.

У гарачыя для сельгас-прадпрыемстваў дні, калі на палетках Шумілінскага раёна работы праводзяцца ў комплексе (ідзе ворыва, сеюць кукурузу і аднагадовыя), кожная хвіліна на ўліку.

Таму прафсаюзныя пярвічкі сельгасарганізацый клапоцяцца пра спрыяльныя ўмовы для механізатараў. Сюды адносіцца не толькі ахова працы, але і харчаванне, якое падвозяць прама на палеткі. У палявых умовах харчуюцца амаль дзвесце механізатараў раёна.

Вялікая нагрузка ў гэтыя дні кладзецца на повараў сельгаспрадпрыемства «Лаўжанскае», якія гатуюць абеды не толькі для сваіх работнікаў, але і для «АграБаравінкі», Шумілінскага райагра-сэрвіса.

– Добрыя прывозяць абеды, порцыі вялікія, – расказалі механізатары «АграБаравінкі». – Асабліва падабаюцца тыя блюды, дзе многа мяса. Катлеты таксама ідуць за мілую душу.

У Мікіцісе ёсць яшчэ адна сталоўка, якая належыць індывідуальнаму прадпрымальніку Васілю Мацуганаву. Ужо не першы год повары падчас пасяўной і ўборачнай гатуюць абеды для КУСГП «Ульскі» і ААТ «Прыазёрны мір».

У СФГ «Раднік» і КУСГП «Мішневічы» ёсць уласныя сталоўкі. Адсюль таксама ў асноўным абеды адпраўляюцца ў поле. Але калі хто заходзіць у абедзенную залу, то абавязкова мые рукі з мылам ці апрацоўвае антысэптыкам. Здароўе і бяспека – перш за ўсё. На раздачы – повары ў пальчатках і масках.

Ёсць свая сталоўка і ў ААТ «Ляжні». У прыпар вясенне-летніх работ з года ў год за пліту становіцца мясцовы загадчык гаспадаркі Святлана Курносава. Калі ў мінулыя гады яна карміла толькі з дзясятак сваіх механізатараў, то сёлета прыбавіліся яшчэ столькі ж прыдзвінскіх.

– А што ў вас сёння на абед? – пытаемся ў повара.

– Расольнік, тушаная бульба з мясам, салата са свежых памідораў і кампот, – кажа Святлана Міхайлаўна. – Апетыт на полі ў мужчын адменны. І гэта зразумела – з раніцы да позняга вечара на трактары ці машыне. Каб абеды былі таннейшымі, у гаспадарцы прырэзалі бычка для сталовай. Зараз вось датушыцца бульба – і мая памочніца па кухні Ганна Козырава павязе абеды на палеткі ля Крывога Сяла, а потым пакормім і ляжнёўскіх механізатараў.

Згодна з калектыўнымі дагаворамі, зацверджанымі ў сельгасарганізацыях раёна, за абеды ў механізатараў вылічваюць не больш як 20 працэнтаў ад іх кошту.

vitbichi.by

ЗДАРЭННІ, КРЫМІНАЛ

НЕ ЎСТУПІЎ ДАРОГУ

Жыхар Шуміліна, які ехаў на «Фордзе» — не ўступіў дарогу на перакрыжаванні і ўчыніў аварыю з двума аўтамабілямі.

На перакрыжаванні вуліц Юбілейная-Сіпко адбылося дарожна-транспартнае здарэнне.

Жыхар райцэнтра, які на аўтамабілі «Форд-Фокус» ехаў па другараднай дарозе, не уступіў дарогу земляку на «Сеат-Кардоба».

Апошні быў вымушаны прымяніць экстранае тармажэнне, аднак аварыі пазбегнуць не ўдалося: «Сеат» сутыкнуўся з «Фордам» і з ВАЗ-2109.

Вінаўніку аварыі пагражае штраф да 20 БВ з пазбаўленнем вадзіцельскіх правоў на 2 гады або без пазбаўлення.

З'ЕХАЛА Ў КЮВЕТ

Жанчына на «Аўдзі» з'ехала ў кювет, напалохалася і збегла з месца здарэння.

На аўтадарозе Віцебск-Сіроціна адбылося дарожна-транспартнае здарэнне.

Жыхарка Віцебска, кіруючы аўтамабілем «Аўдзі», не ўлічыла асаблівасцей праезнай часткі (закругленне дарогі), не справілася з кіраваннем і з'ехала ў кювет.

Спужаўшыся, жанчына пакінула места ДТЗ. Складзены два адміністрацыйныя пратаколы.

Зараз ёй пагражае штраф ад 5 да 25 БВ або пазбаўленне правоў кіравання да 2 гадоў.

СКРАЎ ЗОЛАТА

Шумілінец пусціў у хату знаёмага, а той скраў яго залатыя рэчы.

У райаддзел міліцыі звярнуўся жыхар райцэнтра з заявай аб тым, што ў яго з пакоя прапалі за залаты ланцужок і кулон да яго.

Па гарачых слядах супрацоўнікі міліцыі знайшлі махляра - непрацуючага жыхара абласного цэнтра.

Супраць мужчыны ўзбуждана крымінальная справа. Украдзенае канфіскавана і будзе вернута гаспадару.

НЕЦВЯРОЗАЯ

Жыхар вёскі Сураўні даверыў руль свайго аўтамабіля нецвярозай жанчыне.

Уладальнік аўтамабіля «Нісан» перадаў руль мясцовай жыхарцы, якая не мела правоў кіравання і, да таго ж, была на падпітку.

Жанчына ехала па аўтадарозе Глушыца-Сураўні, дзе і была спынена супрацоўнікамі ДАІ.

На мужчыну і жанчыну складзены па два адміністрацыйныя пратаколы. Ім пагражае штраф ад 50 да 100 базавых велічынь і пазбаўленне вадзіцельскіх правоў на два гады.

Сяржук Крупскі
паводле матэрыялаў УУС

ПАЖАР НА ПРАДПРЫЕМСТВЕ

Завод пластмасавых вырабаў гарэў у Шуміліна.

16 красавіка адбыўся пажар у Шуміліна на прадпрыемстве, якое выпускае пластыкавую тару.

Паведамленне пра ўзгаранне ў будынку ТАА «Альянспластрэсурс» пажарным паступіла ў 11:36. Аддзелы МНС, якія прыбылі на выклік, выявілі задымленне на даху вытворчага корпуса прадпрыемства.

Яшчэ да прыезду пажарных 25 работнікаў завода пакінулі будынак самастойна, ніхто не пацярпеў. Ратавальнікі ліквідавалі пажар, аднак агонь паспеў пашкодзіць 20 квадратных метраў даху.

Па гэтай надзвычайнай сітуацыі праводзіцца праверка, прычына пажару высвятляецца, паведамляецца прэс-службай МНС.

Сяржук Крупскі
паводле матэрыялаў МНС

АБ'ЯВА

• Каб атрымліваць кожны нумар газеты «Світанак» паведаміце рэдакцыі аб гэтым – зрабіце бясплатную падпіску. Калі не жадаеце атрымліваць газету, то патэлефануйце.

• Калі прачыталі "Світанак", то калі ласка, перадайце знаёмым.

• Наша газета стала размяшчаецца на партале http://kamunikat.org, дзе зацікаўленыя грамадзяне могуць яе спампаваць са старонкі: http://kamunikat.org/svitanak.html для далейшага выкарыстання яшчэ да з'яўлення газеты на паперы.

АЗБУКА ПАЛІТАЛОГІІ

РОЛЯ СРОДКАЎ ІНДЫВІДУАЛЬНАЙ АБАРОНЫ Ў ПАДТРЫМАННІ ДЭМАКРАТЫІ

Моцная дзяржава — гэта наша ўсё. Як тут ні прыгадаць «ліхія 90-я», калі ўлада літаральна валялася ў брудзе. Але беларусам пашанцавала: сярод лясоў і балот знайшлася ўнікальная асоба, якая здолела аб'яднаць вакол сябе пераважную частку грамадства і паказаць простыя і ясныя шляхі развіцця.

Нашы суседзі на Поўначы і Захадзе гэтай прастаты і яснасці не ацанілі. Яны пайшлі не ад жыцця, а ад абстрактных лагічных пабудоў — і ў выніку сёння маюць тое, што маюць. Але і беларусы ў накладзе не засталіся. Тыя з землякоў, хто здолеў атрымаць шэнгенскую візу, да нядаўняга часу мелі магчымасць на свае вочы назіраць сумныя наступствы няслушнага стратэгічнага выбару сваіх суседзяў, а заадно — купляць разнастайныя тавары.

Каб шопінг канчаткова не спустошыў паліцы еўрапейскіх супер- і гіпермаркетаў, родная моцная дзяржава вымушана перыядычна рабіць больш жорсткім указ «Аб перамяшчэнні праз мытную мяжу Мытнага саюза ў Рэспубліцы Беларусь тавараў для асабістага карыстання». Чарговае ўзмацненне жорсткасці было апублікавана 14 красавіка. Рэкамендую азнаёміцца з ім, каб не наклікаць на сваю галаву непрыемнасцяў пасля заканчэння пандэміі.

Каронавірус, здавалася б, паставіў крыж на магчымасці суайчыннікаў любавацца культурнай і эканамічнай дэградацыяй неразумных еўрапейцаў. Але не варта адчайвацца. Эпідэміі прыходзяць і сыходзяць, а дэградацыя, выкліканая адмовай ад будаўніцтва моцнай дзяржавы, — працэс перманентны (ад лацінскага «permanens» — «заставацца»). На яе яшчэ нашы дзеці і ўнукі могуць атрымаць асалоду ўдосталь наглядзецца.

Высвятляць, на чыім баку праўда ў спрэчцы прыхільнікаў і праціўнікаў моцнай дзяржавы — справа няўдзячная. Усё залежыць ад культурнага кантэксту, што і было наглядна прадэманстравана на прыкладзе поспехаў/няўдач у барацьбе з распаўсюджваннем каронавіруса.

У Беларусі рэгулярна спасылаюцца на досвед Швецыі, якая адмовілася ад жорсткага каранціну. Між тым, адсутнасць патрабаванняў з боку дзяржавы не азначае, што шведы працягваюць жыць дакаронавірусным жыццём. Для таго, каб захоўваць сацыяльную дыстанцыю і выконваць іншыя патрабаванні гігіены, ім цалкам хапае рэкамендацый спецыялістаў у інтэрнэце.

Сёння ўменне знаходзіць у сусветным павуцінні карысную інфармацыю і адрознівае людзей сучасных ад архаікаў, для якіх інтэрнэт — толькі інфармацыйная памыйніца, перапоўненая фэйкамі.

Непераканаўчая статыстыка

Вопыт ліберальнай Швецыі, безумоўна, цікавы беларускім уладам, якія вырашылі і ў барацьбе з каронавірусам ісці сваім шляхам, але было б дзіўна, калі б дзяржаўная прапаганда не звярнулася да вопыту Кітая. Як жа без яго, як жа без міфа пра перавагі ў крызісных сітуацыях цэнтралізаванай улады над уладай дэмакратычнай?

Аднак я б не рэкамендаваў захапляцца вопытам кітайскіх таварышаў. З'яўленне першага кластара пнеўманіі з невядомай этыялогіяй лекары Уханя зафіксавалі 21 снежня, а ўжо праз 4 дні яны атрымалі пераканаўчыя доказы, што вірус перадаецца ад чалавека да чалавека. Але для таго, каб прызнаць гэты медыцынскі факт, моцнай кітайскай дзяржаве спатрэбілася 45 дзён!

Усвядоміўшы небяспеку, кітайскія таварышы заблакавалі любыя перамяшчэнні з Уханя ва ўнутраныя раёны краіны, але не адмянілі замежныя авіярэйсы. У выніку дзясяткі тысяч чалавек вылецелі толькі ў ЗША ўжо пасля таго, як у горадзе быў уведзены каранцін. Ці не спрычыніўся такі выбарачны падыход кітайцаў да ператварэння Нью-Ёрка ў галоўны ачаг эпідэміі, у той час як Пекін чаша гэтая абмінула?

На сайце ўніверсітэта Джона Хопкінса колькасць інфікаваных у Кітаі практычна не расце, а Расія, якая саступае Паднябеснай у дзесяць разоў па колькасці насельніцтва, штодня дадае па 9 тысяч інфікаваных каронавірусам…

Шчыра і прыгожа

Для тых, хто сумняваецца ў здольнасці дэмакратый мабілізаваць насельніцтва ва ўмовах крызісаў, я прывяду цытату з мемуараў асабістага архітэктара Гітлера, рэйхсміністра ўзбраенняў і боепрыпасаў Альберта Шпеера: «Татальная мабілізацыя рабочай сілы ў дэмакратычнай Англіі і досыць нядбайнае стаўленне да вырашэння гэтай праблемы ў Германіі сведчылі пра тое, што, як ні дзіўна, менавіта аўтарытарны рэжым імкнуўся прыцягнуць на свой бок сімпатыі народа. Боязь выклікаць незадаволенасць народных масаў прымушала марнаваць на вытворчасць тавараў народнага спажывання, выплаты дапамогаў удзельнікам вайны і кампенсацыі жанчынам, якія страцілі ў заробку праз сыход мужоў на фронт, значна больш сродкаў, чым выдаткоўвалі ўрады дэмакратычных дзяржаў».

Гітлер, у адрозненне ад Англіі, так і не адважыўся ўвесці ў Германіі працоўную павіннасць для жанчын. Яго нясмелая спроба ў 1942 годзе сустрэла жорсткі супраціў з боку гаўлейтараў, і фюрэр быў вымушаны адступіць…

На сустрэчных курсах

Але які б узровень прафесіяналізму ні дэманстраваў беларускі ЦВК, заўвага былога рэйхсміністра ўзбраенняў і боепрыпасаў наконт імкнення аўтарытарных рэжымаў прыцягваць «на свой бок сімпатыі народа» актуальнасці не страціла.

У год галоўнай электаральнай кампаніі ў Беларусі традыцыйна працягвае расці сярэдні заробак. Ні нафтагазавыя разборкі з Расіяй, старт якім быў дадзены ў снежні 2018 года, ні падзенне знешняга попыту на традыцыйныя беларускія тавары з-за каронавіруса не ў стане спыніць атракцыён нечуванай сацыяльнай шчодрасці.

Згодна з апошняй інфармацыяй ад Белстата, намінальная налічаная сярэдняя заработная плата работнікаў у сакавіку склала 1213,6 рубля, што на 93,8 рубля або 8% больш, чым у лютым.

ВУП зніжаецца, а заробак расце. Як доўга будзе працягвацца гэты рух на сустрэчных курсах і чым усё скончыцца? Тым, хто яшчэ памятае, чым абярнулася аналагічная шчодрасць у 2010 годзе, спадзяюся, не трэба падказваць адказ.

Ці ёсць шанец збочыць з пратаптанай за чвэрць стагоддзя дарожкі? Выключна тэарэтычны, не больш. …Пры гэтым неабходна памятаць кіраўнічую аксіёму: «Той, хто імкнецца ўсім кіраваць, вымушаны за ўсё адказваць».

Пра яе існаванне АП ведае, і нагадаў гэта свайму атачэнню 21 красавіка падчас рабочай паездкі ў Бабруйск: «Я, напэўна, залішне бяру на сябе адказнасць. Я на сябе ўвесь гэты груз усклаў. <...> Укладзі я адказнасць, не ўкладзі, вы ж усё роўна з мяне спытаеце. Такая практыка ў нас ужо ў краіне...» На жаль, «такая практыка» так ні разу і не была рэалізаваная на практыцы. Таму безадказнасць — адна з базавых характарыстык беларускай мадэлі, што стала асабліва прыкметна ва ўмовах крызісу.

(скарочана)

Сяргей Нікалюк
"Новы Час"

ПАРАД-2020

РИТУАЛ ВАЖНЕЕ ЗДОРОВЬЯ ЛЮДЕЙ?

Настоящие фронтовики не жаловали пустую браваду. Так что морализаторство с высоких трибун звучит фальшиво...

Господи, ну какая там социальная дистанция, о чем вы говорите! На параде 9 мая в Минске и солдатики шли плечом к плечу, и зрители со смартфонами толпились густо, и на главной трибуне важные люди стояли плотненько. Естественно, никаких масок: негоже наследникам подвига пасовать перед мелким вирусом.

Александр Лукашенко провел парад, зная, что многие его не одобряют, называют пиром во время чумы. Официальный лидер даже в своем выступлении на мероприятии не удержался от полемики: «В этом обезумевшем, потерявшем ориентиры мире найдутся люди, осуждающие нас за место и время проведения этого священного действа. Хочу им сказать по-человечески: не торопитесь делать выводы, а тем более осуждать нас, наследников Победы, белорусов».

Стоп, но ведь и среди противников парада в разгар пандемии — многие белорусы. Недавний опрос Satio и BEROC показал, что 74% респондентов выступают за запрет всех массовых мероприятий в стране. И что, имеющих такую точку зрения лишают права на наследие Победы? А с какой это стати люди при больших должностях возомнили себя монополистами и верховными судьями в этом вопросе?

Политика Лукашенко за долгие годы создала глубокий политический, ценностный, моральный раскол в белорусском обществе. И проведение этого парада лишь углубляет раскол, при том что по идее такие даты должны консолидировать нацию.

И хотя глава государства накануне заявлял, что никого на парад тащить не надо, в социальных сетях было полно свидетельств того, что административный ресурс все равно работал — если не в виде кнута, то в виде пряника. Показуха в «лучших» советских традициях.

Когда «я так хочу» становится государственной политикой

Несколько дней назад президент заявил на совещании, что парад — не самое опасное с точки зрения эпидемиологов и вирусологов мероприятие. С кем консультировался официальный лидер, неясно.

Во всяком случае, не с ВОЗ, к авторитету которой белорусское начальство апеллирует, когда ему выгодно. Потому что представитель ВОЗ в Беларуси Батыр Бердыклычев заявил 4 мая в комментарии для БелаПАН: «Мы очень обеспокоены возможными негативными последствиями проведения такого массового мероприятия в период эпидемии».

А глава Европейского регионального бюро ВОЗ Ханс Клюге отметил, что «те правительства, которые приняли храброе решение отложить или перенести парады, поставили здоровье людей на первое место».

Но у белорусского руководителя свое понятие о храбрости. «Меня очень волнует, что люди не одобрят, если мы, испугавшись, разбредемся по норам», — признался Лукашенко на совещании 3 мая.

Похоже, здесь на первый план вышло своеобразное понимание, как должен выглядеть сильный лидер. Лукашенко исповедует стиль крутого мужика, которому все нипочем.

Наверняка сказывается и то,

(працяг на стар. 4)

ПАРАД-2020

(пачатак на стар. №3)
что человек, правящий страной уже почти 26 лет, привык к беспрекословному подчинению. Это вырабатывает некритичность мышления. В свое время ошибки Сталина дорого стоили советским людям, заплатившим кровью. Некому было поправить вождя, все дрожали.

И в окружении Лукашенко, похоже, нет персон, способных возразить, даже если про себя они и думают, что зря шеф это затеял. А когда система авторитарная, персоналистская, то любое «я так хочу» становится государственной политикой…

Не каждый день удается заткнуть за пояс Путина

Еще в конце марта Лукашенко сетовал на проблему: как 9 мая и в Москве на торжествах побывать, и в Минске парад принять. Проблема решилась сама собой: Владимир Путин свое мероприятие (а уж как оно ему было дорого!) отменил из-за пандемии.

Сегодня Лукашенко подчеркнул, что «в этом году военный парад в Минске станет единственным на постсоветском пространстве». И это, надо полагать, тоже важный момент, склонивший чашу весов (а Лукашенко ранее признался, что «долго над этим думал») в пользу парада.

Вот ведь какой парадокс: пандемия неожиданно позволила белорусскому лидеру перетянуть центр торжеств в честь 75-летия Победы в свою столицу. Москва, в которой, как сетовал ранее Лукашенко, кое-кому неймется приватизировать Великую Победу, оказалась в тени, а вот он — на коне как самый верный и бесстрашный наследник боевой славы.

На первом плане здесь — игра амбиций, «утереть нос Путину — главный мотив». Такое мнение высказал ранее в комментарии для Naviny.by эксперт аналитического центра «Стратегия» (Минск) Валерий Карбалевич…

Власть застряла в прошлом

Проведением парада Лукашенко лишний раз показал себя глубоким консерватором, который привязан к советскому мировоззрению, советским ритуалам. Причем ритуал ставится выше здоровья. В советской традиции люди — это расходный материал, который идет на обслуживание якобы великих целей, а на самом деле — властных амбиций вождей. Так что морализаторство с высоких трибун звучит фальшиво.

Консерватизм нынешнего руководителя Беларуси, его желание остановить время, любой ценой сохранить статус-кво сегодня объективно мешают стране, обрекая ее на отставание от развитого мира.

Эпидемия особенно четко показала, что политический режим Беларуси, сконструированный в духе вождизма и повторения советских практик, не отвечает требованиям времени. Стране нужна другая, более современная и гуманистически мыслящая власть.

(скарочана)

Александр Класковский
naviny.by

COVID-19

«ЗА ДВА ДНЯ ПРИБАВИЛОСЬ ОКОЛО СОРОКА МОГИЛ»

Врачи из руководства все еще заявляют, что справляются, а власти проблему не признают, пишет «Белсат».

Забрали почти весь подъезд

Своими наблюдениями о том, как живут Столбцы, поделился местный житель Сергей, который доставляет горожанам продукты и потому часто разговаривает с ними, в том числе и о коронавирусе.

«Все паникуют, особенно пенсионеры. Когда делаем доставку на дом, сами защищаемся, костюмы надеваем, но пенсионеры, их родственники и близкие боятся. По их словам, очень много соседей забирают. В одном доме на улице Центральная почти весь подъезд забрали. Все это прячут», — говорит Сергей.

По его словам, растет и количество захоронений на кладбище.

«Ездил я за два дня перед Радуницей и на Радуницу. Добавилось по крайней мере около сорока могил», — отметил собеседник.

Сергей отметил, что, например, умерла женщина, которой не было и 65 лет и которая жила по соседству от его работы. Официально ей поставили диагноз сердечная недостаточность, «хотя был положительный тест на этот вирус».

Власть не спешит информировать людей и вводить противоэпидемиологические меры. Предприниматели сами вешают объявления на своих магазинах, что вход без маски запрещен.

«Я сделал небольшие брошюрки пенсионерам. Когда еду к старшим домой, доставляю вместе с антисептиком бесплатно, чтобы знали чего опасаться и что это такое. Ведь есть люди, которые не осознают происходящего», — говорит Сергей.

Собеседник также отметил, что людей на улицах города стало «раз 5 меньше», чем было до пандемии. Многие сидят в самоизоляции или карантине.

Из централизованных мер, которые все видят, в городе только дезинфицируют улицы. Но и с этим есть проблемы, говорит сотрудница одного из местных магазинов Анастасия. На подстанции электросетей на улице Гайдука рядом с ее домом работал человек, который умер из-за Ковид-19.

«Ни разу не было машины, которая бы приехала и обработала там антисептиком. Почему? Она ездила от райисполкома, повернула на милицию и поехала дальше. Ни разу мы не видели, чтобы к нам заезжала машина. Центральную улицу обработали, милицию обработали, а частные дома?» — возмущается собеседник.

Ситуацию в Столбцах она оценивает как очень тяжелую. При этом 25 апреля в государственных учреждениях прошел субботник. Частные организации от его проведения отказались.

Личная ответственность прежде всего

В Столбцовской санэпидемстанции корреспонденту Belsat.eu точной статистики относительно ситуации с коронавирусом в городе не сообщили. Посоветовали обращаться в Минздрав. Но само положение критическим не считают.

«Работаем, справляемся пока», — отметил главврач.

Что касается каких-то особых рекомендаций для жителей, то информация «и так уже перенасыщена».

«Другое дело, если бы все все выполняли. Личная ответственность граждан должна быть прежде всего», — подчеркнул врач.

Относительно дезинфекции улиц он отметил, что в городе обрабатывают прежде всего центральные улицы и те, по которым чаще всего ходят люди. За точными сведениями собеседник посоветовал обратиться в АКС Столбцовского района, но до соответствующего отдела нам дозвониться не удалось.

МГ/МВ Belsat.eu

КАМПАНІЯ 2020

ЧАСТКА ЭЛІТЫ СТАМІЛАСЯ АД ЛУКАШЭНКІ

Маральны знос сыстэмы набыў такі памер, што чыноўнікі перасталі баяцца. Чаму на выбары пайшлі Бабарыка і Цапкала? Вылучэньне адразу Цапкалы і Бабарыкі сьведчыць пра тое, што частка кіроўнай эліты стамілася ад Лукашэнкі.

Частка кіроўнай эліты стамілася ад Лукашэнкі

Праект «Праймэрыз» канчаткова змаргіналізаваў большую частку апазыцыі, якая страціла ролю суб'екта выбарчай кампаніі. Пасьля краху гэтага праекту здавалася, што нас чакаюць самыя нецікавыя прэзыдэнцкія выбары, кшталту кампаніі 2015 году.

Але зьяўленьне сярод прэтэндэнтаў такіх намэнклятурных цяжкавагавікоў, як Валерый Цапкала і Віктар Бабарыка, сьведчыць пра тое, што, магчыма, нас чакае самая цікавая выбарчая кампанія, прынамсі за апошнія дзесяць гадоў.

Упершыню з 2006 году, з часоў Аляксандра Казуліна, прадстаўнікі кіроўнай намэнклятуры адважыліся ўзяць удзел у выбарчай кампаніі. Цяпер адразу двое, дуплетам. Гэта вельмі знамянальная прыкмета. Адна справа — падзеньне даверу насельніцтва да ўлады, якое прыняло даволі вялікія маштабы. Але, здавалася дасюль, народу супрацьстаіць кансалідаваная намэнклатура, аб'яднаная вакол уладара. І вось вылучэньне адразу Цапкалы і Бабарыкі сьведчыць пра тое, што ня толькі грамадзтва, але і частка кіроўнай эліты стамілася ад Лукашэнкі. Маральны знос сыстэмы набыў такі памер, што чыноўнікі перасталі баяцца.

На што яны разьлічваюць, калі ўсім вядома, што выбараў у Беларусі няма? Часткова на гэтае пытаньне адказаў Віктар Бабарыка, канстатаваўшы «абмежаванасьць любой неэфэктыўнай сыстэмы» і «магчымасьці, якія даюць новыя інструмэнты на базе сучасных тэхналёгій».

Кіроўны досьвед і «гісторыя посьпеху»

У чым перавага гэтых кандыдатаў? Яны падыходзяць на ролю альтэрнатывы Лукашэнку. Лідэраў апазыцыі грамадзтва ў такой ролі ня бачыць. Што, у прыватнасьці, засьведчыла галасаваньне ў інтэрнэце ў праекце «Праймэрыз».

У Цапкалы і Бабарыкі ёсьць кіроўны досьвед, чаго вельмі бракуе лідэрам апазыцыі. Яны могуць прэтэндаваць на статус «трэцяй сілы». Акрамя таго, у Валерыя Цапкалы ёсьць «гісторыя посьпеху». Маю на ўвазе Парк высокіх тэхналёгій, які ён стварыў з нуля і які стаў лідэрам самай дынамічнай і, можа, адзінай эфэктыўнай галіны беларускай эканомікі. Чым, зноў жа, ня могуць пахваліцца апазыцыйныя кандыдаты.

Зьяўленьне Бабарыкі на выбарчым гарызонце разбурае шматлікія канспіралягічныя вэрсіі, якія спадарожнічалі інфармацыі пра ўдзел у кампаніі Валерыя Цапкалы. Маўляў, гэта хітрая гульня Лукашэнкі, які сам адмыслова выставіў былога дырэктара ПВТ у якасьці кіраванага спарынг-партнэра, спойлера.

Цяпер выходзіць, што на гарызонце зьявіліся два спойлеры ў вобразе намэнклятурных цяжкавагавікоў? Ці не зашмат?

Трэба адзначыць, што Лукашэнка ня любіць складаных палітычных гульняў, ён аддае перавагу простым і нават грубым хадам, больш гуляе шахматнай дошкаю, чым фігурамі. А штучна стварыць сабе апанэнтаў — гэта складаная гульня.

Сумнеўная вэрсія пра спойлераў

І галоўнае пытаньне: а навошта Лукашэнку гэта трэба? Прыхільнікі падобных канспіралягічных вэрсій кажуць, што такім чынам Лукашэнка імкнецца абудзіць цікавасьць да выбараў, прыцягнуць людзей на выбарчыя ўчасткі.

Аднак праблема ў тым, што Лукашэнка, якраз наадварот, імкнецца ўключыць дэмабілізацыйныя мэханізмы, каб правесьці выбары па-за палітычнай плашчынёй, у форме тэхнічнай, рутыннай працэдуры. Памятаеце, як калісьці Ярмошына тлумачыла, чаму разьвялі прэзыдэнцкія і парлямэнцкія выбары па розных гадах? Каб не было залішняй палітызацыі. А ўдзел такіх фігур, як Цапкала і Бабарыка, якраз палітызуе кампанію. Калі б Лукашэнку цікавіла яўка, была важная цікавасьць да кампаніі з боку насельніцтва, то ён прызначыў бы выбары на 30 жніўня, калі студэнты зьявяцца ў інтэрнатах, людзі вернуцца з адпачынкаў. А ён прызначыў выбары на 9 жніўня, то бок у «мёртвы сэзон», час адпачынкаў, калі вялікай колькасьці людзей ня будзе ня толькі ў сваіх кватэрах, але і ў краіне ўвогуле.

Так, Лукашэнку патрэбен спарынг-партнэр, каб раптам не апынуцца ў выбарчым бюлетэні аднаму. Але, па-першае, хіба аднаго Гайдукевіча мала? І па-другое, спойлер павінен быць узроўню казака Ўлаховіча ўзору 2015 году. А Цапкала, Бабарыка — гэта зусім іншы ўзровень. Такіх у спойлеры не бяруць.

Пра кручкі і ніткі

У Фэйсбуку папулярная гіпотэза, што ў Лукашэнкі на таго ж Цапкалу ёсьць моцныя кручкі, якімі можна прымусіць яго выканаць гэтую ролю. Але, як трапна напісаў мой калега Юры Дракахруст у сваім блогу, «марыянэткі часам абрываюць ніткі».

Сапраўды, марыянэткі зрываюцца з кручкоў, калі бачаць на гарызонце вялікі прыз. І гісторыя дае нам шмат падобных прыкладаў. Лідэр антыкамуністычнай рэвалюцыі ў Вугоршчыне 1956 году Імрэ Надзь быў агентам НКВД. Вайсковы дыктатар Панамы Мануэль Нар'ега быў агентам ЦРУ, аднак амэрыканцам давялося ладзіць вайсковую апэрацыю, каб захапіць яго, бо ён гандляваў наркотыкамі. І лідэр польскай «Салідарнасьці», прэзыдэнт Польшчы Лех Валэнса таксама ў свой час падпісваў нейкую паперу аб супрацоўніцтве з камуністычнымі спэцслужбамі.

І, нарэшце, сапраўдныя спойлеры не крытыкуюць жорстка Лукашэнку, як гэта робяць Цапкала і Бабарыка. Вось Гайдукевіч — сапраўдны спарынг-партнэр — толькі хваліць дзейнага кіраўніка і ўвесь час лае апазыцыю.

Але і ў Цапкалы, і ў Бабарыкі ёсьць праблема. Хто будзе ім зьбіраць подпісы? Патрэбная каманда ня менш як 3 тысячы чалавек. Вось Бабарыка толькі цяпер абвясьціў набор сваёй ініцыятыўнай групы. Гэта значыць, што гатовай каманды ў яго няма. Прычым важна, каб людзі былі добра матываваныя. Аднымі грашыма гэтага дасягнуць цяжка.

Валер Карбалевіч
"Радыё Свабода"

Заснавальнік: Салодкі Сяргей Аляксандравіч
Рэдактар: Шчамлёў Аляксандр Міхайлавіч

Адрас рэдакцыі: 211262, Шумілінскі раён, п/а Амбросавічы.
Тэл. 3-73-74, маб. +375299870742.
Газета выдаецца з верасня 2000 г.

Падпісана да друку 16.05.2020 у 16.40
Наклад: 290 асобнікаў.
Выдаецца адзін-два разы на месяц на беларускай і расійскай мовах.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы дзеля палемікі, не падзяляючы пазіцыі аўтараў.
Друкуецца пры дапамозе аднадумцаў.
Распаўсюджваецца бясплатна дабраахвотнікамі.